

2.2.1.3 Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Toimiala sisältää:

Hyvinvointi- ja sivistysosaston alaiset vastualueet:

- Opetustoimen hallinto
- Varhaiskasvatus
- Perusopetus
- Lukio
- Kirjasto
- Elokuvatoiminta
- Muu opetus- ja kulttuuritoimi
- Vapaa-aikatoimi
- Joukkoliikenne
- Hyvinvoinnin edistäminen ja koordinointi
- Ravintohuolto (koulukeskuksen keittiö)

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan talousarvion kokonaisuudessa on mukana myös Puulan seutuopisto/kansalaisopisto (Puula seutuopistoltk.).

Toimialan kuvaus: Toimiala vastaa sektorinsa palveluiden toteuttamisesta kunnassa.

Toimintakatsaus 1–12/2025

2020–2025 Kuntastrategian mukaiset tavoitteet vuodelle 2025		
Tavoite: Peruspalvelut toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.		Toteutunut
Toimenpiteet	Kasvun ja oppimisen tuki on riittävä	
	Suositusten ja säädösten mukaiset ryhmäkoot	
	Vertailukelpoiset kustannukset	
Arvio	Peruspalvelut on toteutettu laadukkaasti	
Tavoite: Osallisuuden lisääminen		Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Hyvinvointisuunnitelma mukana strategisessa suunnittelussa. Järjestöjen ja kuntalaisten osallistaminen suunnitelmien laadinnassa.	
Arvio	Henkilöstöä ja kuntalaisia osallistettiin mahdollisuuksien mukaan	

Opetustoimen hallinto

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuhenkilö: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Toiminnan luonne: Osaston asian- ja henkilöstöhallinnan tehtävät.

Toiminnan kuvaus:

Sivistystoimen hallinnon kustannukset: hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan kokouspalkkiot ja matkakorvaukset. Hyvinvointi- ja sivistysjohtajan ja toimistosihteerin palkkakustannukset. Lisäksi eläkemenojen tasausmaksut on kirjattu toimialan pääkustannuspaikalle.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Hallinnolliset tehtävät on suoritettu ajoissa				Toteutunut
Toimenpiteet	Hallinnolliset tehtävät suoritetaan määräajassa ja hyvällä tarkkuudella.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toteutettu				
Arvio	Tehtävät hoidettiin määräaikojen mukaan			
Tavoite: Lähiesihenkilöiden tuki toteutuu				Toteutunut
Toimenpiteet	Tavoitettavuus, koulutukset			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palaute				
Toteutuneet koulutukset				
Arvio	Toteutettu kysely (asteikko 1-5: 1 erittäin heikosti, 2 heikosti, 3 kohtalaisesti, 4 hyvin, 5 erittäin hyvin): tavoitettavuus ka 4,5, tuki työssä ka 4,6, viestintä ka 4,5			

Varhaiskasvatus

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen päällikkö Julia Kyöstilä

Toiminnan luonne: Joutsan varhaiskasvatus tarjoaa laadukkaita ja monipuolisia palveluja perheille.

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatukseen kuuluvat perhepäivähoito (kotona työskentelevät perhepäivähoitajat sekä ryhmäperhepäivähoito), päiväkodit ja esiopetus Joutsan taajaman osalta.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Vuonna 2025 varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa oli yhteensä 131 lasta (keskiarvo kevät- ja syyskaudelta). Esiopetuksessa oli lapsia kevätlukukaudella 17 ja syksyllä 26. Vastaanottokeskuksen perheille ei ole voitu tarjota varhaiskasvatuksen palveluita, johtuen varhaiskasvatuksen vapaiden paikkojen ja tilojen vähäisyydestä. Tämä päätös takaa lakisääteisten palveluiden toteuttamisen, mutta ei ikävä kyllä tue vastaanottokeskuksen perheiden kotoutumista. OPH ohjeistaa, että olisi tärkeää, että Suomeen saapuville lapsille tarjottaisiin nopeasti mahdollisuus osallistua varhaiskasvatukseen, sillä se vahvistaa myös turvallisuuden kokemusta.

Vuonna 2025 saimme rekrytoitua varhaiskasvatukseen kolme uutta varhaiskasvatuksen opettajaa, ajatellen vuotta 2030, jolloin varhaiskasvatuksen kelpoisuusvaatimuksiin tulevat muutokset astuvat voimaan. Tällä hetkellä elämme siirtymäkautta.

Leivonmäen esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus toteutettiin kevätkaudella vielä Kurki-ryhmässä, jonka toiminta päättyi kesäkuussa 2025. Syksyn 2025 esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tarvitsevat lapset oli sijoitettu ryhmäperhepäiväkoti Keltasirkkuun.

Uusien tilaratkaisujen kehittäminen eteni vuonna 2025 alustavien suunnitelmien muodossa. Vuoden 2026 investointibudjettiin on varattu rahat uuteen päiväkotiin. Uusien tilaratkaisujen suunnittelu on kuitenkin kesken, eikä realistista aikataulua hankkeelle vielä ole.

Vuonna 2025 käytössä on ollut Eduhouse sekä varhaiskasvatukseen suunnattu Avekki-koulutus toteutettiin tammikuussa 2025. Kahden kasvatustieteen maisteriopiskelijan pitämät kaksi koulutusiltaa aiheesta ”tasa-arvoinen ja yhdenvertainen varhaiskasvatus” toteutuivat keväällä 2025. Syyskausi 2025 kehitettiin lasten osallisuutta yhdessä Ralla Oy:n Anniina Bergin kanssa. Tähän liittyen oli myös kehittämispäivän koulutusteema Anniina Bergin toteuttamana. Keväällä 2025 alettiin toteuttamaan myös varhaiskasvatusten opettajien pedagogisia palaverieita.

Päiväkoti Koivukummun pöytä- ja tuolikalusteet on hankittu ja päivitetty.

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Uusien tilaratkaisujen kehittäminen				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Varhaiskasvatuslain ja vasun mukaiset, esteettömät, terveet, kehittävät ja oppimista edistävät tilaratkaisut.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Uudet tilaratkaisut on suunniteltu. Toteutukseen on realistinen aikataulu.				
Arvio	Eteni suunnitelmien muodossa			
Tavoite: Varhaiskasvatuksen pedagogiikan kehittäminen				Toteutunut
Toimenpiteet	Koulutusten järjestäminen henkilökunnalle			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Uusien toimintatapojen käyttöönotto ja kehittäminen. Arjen helpottuminen ja pedagogisen näkökulman lisääntyminen				

Arvio	Koulutuksia ja opettajien pedagogisia palavereita			
Tavoite: Päiväkotikiivukunnan kalusteiden päivittäminen				Toteutunut
Toimenpiteet	Hankitaan uusia kalusteita			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Tarvittavat kalusteet hankittu				
Arvio	Hankittu ja päivitetty			

Perusopetus

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuhenkilö: Perusopetuksen koulujen rehtorit

Toiminnan luonne: Joutsan perusopetus keskittyy tarjoamaan laadukasta ja monipuolista perusopetusta kaikille oppilaille.

Toiminnan kuvaus: Perusopetuksen koulut ovat Joutsan yhtenäiskoulu (luokat 1-9) ja Kurkiauran koulu (luokat 1-6). Esiopetusta annetaan Joutsan taajaman koulukeskuksen C-rakennuksessa päiväkotiesikoissa (varhaiskasvatus) sekä Kurkiauran koululla.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Joutsan kunnan perusopetuksen tavoitteena on perusopetuslain 2 ja 3 §:ien mukaan yhteistyössä kotien kanssa tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä.

Opetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita perusopetuslain säästöjen mukaisesti. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Vuoden 2025 aikana toteutettiin hallitusohjelman mukaisia muutoksia oppimisen tukeen sekä lisättiin perusopetuksen ensimmäisiin vuosiin viikkotunteja. Nämä muutokset lisäsivät perusopetuksen kustannuksia. Kustannukset kompensoidaan kunnille valtionosuuksissa täysimääräisesti. Muutosten tarkemmat kustannusvaikutukset täsmentyivät vuoden 2025 aikana.

Joutsan kunta järjestää koulukuljetuksia tai suorittaa saattokorvausta perusopetuslain 32 §:n säännösten lisäksi esiopetuksen ja peruskoulun 1.-2. luokan niille oppilaille, joiden koulumatka on yli 3 kilometriä. Kuljetusten järjestäminen perustuu perusopetuslakiin (Perusopetuslaki 6§, 32§) sekä hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan 20.6.2023 hyväksymään koulukuljetussääntöön.

Vuoden 2025 aikana kouluyksiköiden hätätilannetiedotusta parannettiin käyttöön otettavalla viestijärjestelmällä.

Iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukaan kunta voi järjestää ja hankkia tämän lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa (48 b §). Joutsan yhtenäiskoulun iltapäivätoiminta (Reppu) on toteutettu jo usean vuoden ajan seurakunnalta hankittuna ostopalveluna. Ohjaajien mukainen laskutus tapahtuu toteutuneiden tuntien mukaan. Joutsan kunta perii käyttömaksut sekä saa toiminnan järjestämiseen osoitettua valtionosuutta. Kevään 2025 ajan Jyväskylän seurakunta järjesti sopimuksen mukaisesti iltapäivätoimintaa. Sopimus irtisanottiin keväällä ja syyslukukaudesta alkaen toimintaa ohjasivat koulunkäynninohjaajat.

Kurkiauran koululla on järjestetty aamu- ja iltapäivätoimintaa kunnan omana toimintana. Toiminnasta vastaavat koulunkäynninohjaajat.

Koululaisten kesätoiminta

Koululaisille järjestetään päivätoimintaa kesäkuun ajan arkipäivisin klo 9-15. Koululaisten päivätoiminnan ohjaajina toimivat pääasiassa kunnan koulunkäynninohjaajat. Myös kunnan palkkaamat nuoret kesätyöntekijät toimivat koululaisten kesätoiminnassa ohjaajina aikuisten ohella. Toiminnan rahoitus on järjestetty lasten ja nuorten hyvinvointiin osoitetuista rahastovaroista kunnanhallituksen päätöksellä.

Kotikuntakorvausmenot ja -tulot

Maksut ja korvaukset vuodelle 2025 perustuvat oppilasmääriin 15.12.2023 tilanteesta. Kotikuntakorvauskysely esi- ja perusopetuksen oppilastiedoista toteutetaan Opetushallituksen ylläpitämän KOSKI-tietovarannon kautta. Kotikuntakorvausmenoja on Toivakan ala- ja yläkouluun sekä Luhangan kunnan alakouluun. Kotikuntakorvaustuloja on Luhangan kunnan yläkoulun oppilaista. Lastensuojelulain mukaisesti sijoitettujen perusopetuksen oppilaiden opetuksen kustannuksia voi koulutuksen järjestäjäkunta laskuttaa lakiin perustuen oppilaan kotikunnalta.

Perusopetuksen oppilaat kouluittain 31.12.2025 tilanteessa (Lähde: KOSKI-tietovaranto/OPH)

Koulu	esiopetus	I lk	II lk	III lk	IV lk	V lk	VI lk	oppilaita yhteensä 0-6
Kurkiaan koulu	3	6	5	3	6	5	6	34
Yhtenäiskoulu alakoulu	26 (Esikot)	15	18	17	21	36	26	159 ml. Esikot
oppilaita yht. alakoulut ja esiopetus	29	21	23	20	27	41	32	193
		VII lk		VIII lk		IX lk		oppilaita yht.
Yhtenäiskoulu yläkoulu		35		33		48		116
Yhtenäiskoulun oppilaat yhteensä (pl. Esikot)								249
Perusopetukseen valmistava opetus								19

Perusopetukseen valmistava opetus

Vastuuhenkilö: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, koulukeskuksen rehtorit ja valmistavan opetuksen koordinoiva opettaja

Toimintakatsaus 1–12/2025

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille. Opetukseen voivat osallistua sekä vasta maahan muuttaneet, että Suomessa syntyneet maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret. Valmistavaa opetusta ei voida järjestää jo perusopetuksen suorittaneelle opiskelijalle eikä kevätlukukauden päätyttyä opiskelijalle, joka täyttää kyseisenä kalenterivuonna 17 vuotta tai tätä vanhemmalle opiskelijalle.

Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus määräytyy läsnäolokuukausien määrän ja läsnäolokuukautta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella. Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta. Tällöin opetuksen laajuuden on vastattava yhden vuoden oppimäärää. Viikossa annettavan opetuksen määrän on täten oltava riittävää.

Valmistavan opetuksen kustannusten arvioon perustuvat rahoitukset tarkistetaan toteutuneiden suoritteiden mukaisiksi varainhoitovuotta seuraavaa vuotta seuraavana vuonna, joten vuoden 2025 ennakkollinen arvioitu rahoitus tarkistetaan toteutumaa vastaavaksi vuonna 2027.

Joutsan perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma noudattaa valtakunnallista valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa.

Valmistavaa opetusta toteutetaan Joutsan yhtenäiskoulun tiloissa. Vuonna 2025 toimi edelleen kaksi valmistavan opetuksen ryhmää. Kolmas valmistavan opetuksen ryhmä suunniteltiin aloittavaksi vuoden 2026 alussa ja sen paikaksi saatiin liikuntahallin neuvotteluhuone. Valmistavan opetuksen toteutusta leimaa

oppilaiden määrän vaihtelu. Tämä vaikeuttaa tarvittavan resurssin varaamista pitkäjänteisesti.

Vastuuhenkilöinä toimivat hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, koulukeskuksen rehtorit sekä valmistavan opetuksen opettajat. Oppilaiden siirtymistä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen tuettiin edelleen linkkinä valmistavan ja perusopetuksen välillä toimivalla yhdistelmätyöntekijällä.

Yhtenäiskoulu

Vastuuhenkilö: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori Ulpu Silvasti

Toimintakatsaus 1–12/2025

Yhtenäiskoulussa oli tilastointipäivänä 20.9.2025 256 oppilasta, joista alakoulussa 130 ja yläkoulussa 126. Henkilöstöä yhtenäiskoulussa oli 56.

Yhtenäiskoulu ja Joutsan kunta hakivat aktiivisesti avustushankkeita OKM:ltä ja OPH:lta. Hankkeet nivoutuivat yhtenäiskoulun strategiaan ja ne tukivat arjen hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja oppilaiden yksilöllisiä opinpolkuja. Vuonna 2025 hankkeista toteutuivat: Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen tuen ja oppimisen vahvistaminen sekä Liikkuva koulu. Hankkeilla voitiin jakaa opetusryhmiä luokanopetuksessa ja saatiin erityisopettaja valmistavan opetuksen ja yleisopetuksen nivelvaiheeseen. Liikkuva koulu -hankkeella on saatu liikettä välitunteihin ja toimintaa oppilaille.

Kouluvalmentajantyö ja koulutsempparin toiminta koettiin merkitykselliseksi.

Valmistavasta opetuksesta siirtyneitä oppilaita oli noin 10 % kaikista yleisopetuksen ryhmien oppilaista. Lisäksi yleisopetuksen ryhmissä oli valmistavan opetuksen oppilaita, jotka integroituvat heille soveltuville oppitunneille.

Yhtenäiskoulun toimintakulttuuria ohjattiin edelleen hyvinvoinnin näkökulmasta henkilöstön koulutuksin. Varhainen puuttuminen on keskiössä opetussuunnitelmassa sekä henkilöstön toiminnassa. Lisäksi oppimisen tuen uudistus toi opetuksen kehittämistä ja uudelleen organisoimista, mitkä jatkuvat vielä vuoden 2026 puolella.

Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön tehostamista jatkettiin laitehankinnoilla.

Tiloja kehitettiin vastaamaan enemmän nykyiseen tarpeeseen.

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Lukuvuoden teeman näkyminen yhtenäiskoulun arjessa				Toteutunut
Toimenpiteet	Tietoa teemasta oppilaille ja huoltajille, tapahtumat, oppilaiden osallistaminen teeman toteuttamiseen			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toteutuneet tapahtumat				
Oppilaiden osallistaminen				
Arvio	Lukuvuoden teema näkyi läpi lukuvuoden oppilaille ja huoltajille, hyvinvointitiimi toimi kevään 2025 aikana tuoden tempauksia henkilöstölle ja oppilaille, hyvinvointitaitotunnit toteutuivat, lukuvuoden aikana oli useita teematunteja, teemapäiviä ja teemaviikko.			
Tavoite: Lukuvuoden teeman näkyminen yhteistyössä Kurkiauran koulun ja lukion kanssa				Toteutunut
Toimenpiteet	Yhteisiä tapahtumia, vierailuita			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma

Toteutuneet yhteiset tapahtumat ja vierailut				
Arvio	Yhteistyö toteutui Kurkiauran välillä esim. yhteisten mallien ja ohjeiden muodossa. Yhteisiä tapahtumia, kuten joulujuhla oli lukion opiskelijoiden kanssa.			
Tavoite: Perusopetukseen valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyneiden oppilaiden opiskelun sujuminen				Toteutunut
Toimenpiteet	Valmistavan opetuksen ja S2 opetuksen tiimi, ohjeita oppitunneille, pilottiopettajat			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Oppimisen yksilölliset polut, ohjeet ja mallit opetukseen				
Arvio	Valmistavan opetuksen ja S2 opetuksen tiimi toteutui ja he tuottivat ohjeita oppitunneille. Yleisopetukseen siirtyneiden oppilaiden opetusta tarkasteltiin yksilöllisesti ja heille tehtiin omat opintosuunnitelmat.			

Kurkiauran koulu

Vastuuhenkilö: Koulunjohtaja Tero Nikkanen

Toimintakatsaus 1–12/2025

Kurkiauran koulussa oli tilastointipäivänä 20.9.2025 36 oppilasta, joista kaksi opiskeli kotiopetuksessa. Perusopetusryhmiä oli/on kolme, 0.-2.lk, 3.-4.lk ja 5.-6.lk. Koulussa oli/on kolme luokanopettajaa. Yhtenäiskoulun kanssa yhteisiä opettajia oli/on kaksi, S2-/erityisopettaja sekä kieltenopettaja. Heidän työpanoksensa on á 10h/2d. Lisäksi Leivonmäellä aamu-/iltapäivätoiminta järjestetään koulun toimesta. Toiminnan mahdollistavat koulun kaksi koulunkäynninohjaajaa.

Kurkiauran koulu haki ja sai yhdessä yhtenäiskoulun kanssa Liikkuva koulu -hankerahoitusta. Liikkuva koulu-hankkeella toteutettiin keväällä 2025 koulun laatoitetun piha-alueen toiminnalliset pihamaalaukset yhteistyössä Joutsan teknisen toimen kanssa. Tässä projektissa oppilaat olivat merkittävässä roolissa. Lisäksi hankimme oppilaiden valitsemia pihaleikkipelejä ja -välineitä hankkeen kautta. Liikkuvalla koululla saatiin ohjattuja liikuntavälitunteja ja toimintaa oppilaille. Joutsan harrastamisen mallin kerhot sekä koulun tiloissa toimivat kolmannen sektorin edustajat, mm. 4H ja MLL, ovat osaltaan täydentäneet koululaisten kerhotarjotinta myös kuluvana lukuvuonna.

Valmistavasta opetuksesta siirtyneitä oppilaita oli viime lukuvuoden alussa runsaasti, mutta valitettavasti pitovoimaa ei löytynyt ja muuttoliike oli kiivasta.

Keväällä suunniteltu oppimisen tuen uudistus todentui lukuvuoden 2025–2026 alussa. Kurkiauran kohdalla uudistus on ollut antoisa ja toimintaa kehittävä.

Kiinteistön turvallisuutta ja käytettävyyttä parannettiin mm. sähköisillä lukituksilla, ulko-ovien lukkopesien uusimisella ja piha-alueiden turvallisuuden lisäämistötoimenpiteillä, mm. parkki- ja piha-alueita päivitettiin.

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Joutsan perusopetuksen koulujen yhtenäisyyden edelleen kehittäminen.				Toteutunut
Toimenpiteet	Mahdollisimman yhtenäiset arvot ja tavoitteet ja niistä johdetut suunnitelmat perusopetuksen koulujen välillä			
	Tiedon kulun varmistaminen koulujen välillä			
	Yläkouluun siirtymisen tukeminen			

Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toteutuneet yhteiset koulutukset, vesot ym				
Saadut palautteet työntekijöiltä, huoltajilta ja opiskelijoilta				
Arvio	Yhteistyö toteutui, esim. 6.lk ryhmäytymis-/tutustumispäivillä, yhteisten mallien ja ohjeiden muodossa. 6.–7. - luokkien nivelvaihe huomioitiin keväällä edellisten vuosien tapaan: opinto-ohjaajan vierailu ja 6.lk haastattelut Kurkiauralla - yhtenäiskouluun tutustumispäivä ja info tuleville 7.lk ja huoltajille - tullaan tutuiksi 1 - ryhmäytymispäivä ja tulevien 7.lk kalastuspäivä Vallaspellossa.			
Tavoite: Perusopetukseen valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyneiden oppilaiden opiskelun sujuminen				Toteutunut
Toimenpiteet	Valmistavan opetuksen ja S2 opetuksen tiimityön tulosten näkyminen myös Kurkiauran koululla, ohjeita oppitunneille			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Oppimisen yksilölliset polut, ohjeet ja mallit opetukseen				
Tiedonkulun arviointi				
Arvio	Valmistavasta opetuksesta siirtyneitä oli runsas joukko lv 24-25 syksyllä, mutta kevätlukukauden 25 alkaessa heistä oli jäljellä 1. Hän opiskeli 6.lk loppuun meillä siirtyen yhtenäiskoululle. Lukuvuoden 25-26 syksyllä meillä tutustui yksi 5.lk oppilas. Valmistavan opetuksen siirtymäpolku perusopetukseen yksilöllisine opetussuunnitelmineen on jämäköitynyt ja selkiytynyt erityisesti erityis-/S2 -opettaja Marika Seppälän ansiosta. Näin on myös opetuskäytänteiden kohdalla.			
Tavoite: Digi/- AV-laitteistojen päivitys jatkuu. Koulun turva- ja kuuluslaitteiston päivittäminen				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Koulun lukitusjärjestelmän jatkokehitys			
	Kuuluslaitteiston päivitys			
	Uudet oppilaskäytössä olevien laitteiden hankinnat			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toteutuneet ja toimivat hankinnat				
Arvio	Jokaisessa opetusluokassa on nyt uusittu älytaulu, hankimme myös Chromebookeja opiskelun tueksi – nyt yhdenkään luokan kohdalla ei tarvitse enää käyttää esim. omia medialaitteita, vaan jokainen luokka voi omalla vuorollaan opiskella koulun medialaitteilla. Koululle uusittiin ulko-ovien lukkopesät/avaimet ja sähköinen lukitusjärjestelmä mahdollistaa mm. liikuntasalinsähköisen vuokrauksen. Kuuluslaitteistoa ei ole päivitetty.			

Lukio

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö: Yhtenäiskoulun ja lukion rehtori Ulpu Silvasti

Toiminnan luonne: Joutsan lukio tarjoaa laadukasta ja monipuolista lukiokoulutusta paikallisille nuorille.

Toiminnan kuvaus: Lukio-opetusta tarjotaan Joutsan ja naapurikuntien opiskelijoille. Kaikki opiskelijat saavat yo-tutkinnon suoritettua.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Lukiossa opiskeli tilastointipäivänä 20.9.2025 44 opiskelijaa. Uusia lukiolaisia aloitti syksyllä 11.

Ylioppilaskirjoitusten tulokset olivat jälleen hyvää tasoa ja edelleen vahvistivat kuvaa Joutsan lukiosta laadukasta opetusta tarjoavana yleislukiona. Kesäkuussa valmistui Joutsan lukiosta 14 uutta ylioppilasta.

Paikallisina painotuksina jatkoivat liikunta ja hyvinvointi sekä kansainvälisyys.

Lukiossa lähiopetusta antoi yhteensä 18 opettajaa, kurssimäärän ollessa viimevuosien kaltainen. Kurssien määrä on pysynyt samansuuntaisena useamman vuoden. Kurssimäärällä saadaan tarjottua kirjoitettavien aineiden kurssit omana opetuksena sekä huomioimaan opiskelijoiden muita valintoja hyvin. Tämä takaa hyvät tulokset ylioppilaskirjoituksiin.

Lukion opetussuunnitelman uudistus oppimisen tuessa astui voimaan 1.8.2025 ja se toi tullessaan koulutuksia henkilöstölle.

Kansainvälisyystoiminta jatkui aktiivisena. Keväällä 2025 saimme ranskalaisia oppilaita ja heidän opettajiaan vieraiksemme ja toukokuussa teimme vastavuoroisen vierailun Ranskaan. Lisäksi keväällä toteutui henkilökunnan Job shadow työreissu Martiniquelle.

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Erityisopetuksen kehittäminen				Toteutunut
Toimenpiteet	Tehdään tarvittavat muutokset toimintamalleihin ja toteutetaan ne			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toimenpiteet erityisopetuksen kehittämisessä				
Arvio	Erityisopetusta kehitettiin vastaamaan lukion oppimisen tuen uudistusta.			
Tavoite: Yhteistyö korkeakoulujen kanssa				Toteutunut
Toimenpiteet	Korkeakouluviikko lukiolaisille ja vierailijoita korkeakouluista			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toteutuneet kurssit korkeakouluviikolla				
Toteutuneet vierailut				
Arvio	Korkeakouluviikko toteutui, samoin korkeakoulujen vierailut/esittelyt.			
Tavoite: Opiskelijoiden oppimistulosten kehittyminen				Toteutunut
Toimenpiteet	Laadukas opetus, tuki- ja erityisopetus			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Ylioppilaskirjoitusten ja kurssiarvosanojen suhteutuminen opiskelijan lähtötasoon				
Tukiopetustunnit				
Arvio	Oppimistulokset olivat edelleen hyvää tasoa ja tukiopetusta annettiin.			

Kansalaisopisto

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö: Seutuopiston rehtori Markku Tyni

Toiminnan luonne: Joutsan kansalaisopisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta alueen asukkaille.

Toiminnan kuvaus: Puulan seutuopisto järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Kansalaisopistossa järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopistossa korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Puulan seutuopisto on ajan hengen mukainen ja tulevaisuuden merkityksellinen ja ketterä toimija. Opisto on näkyvä ja innovatiivinen tiedon, taidon, taiteen ja kulttuurin oppimisympäristö. Se on vetovoimaisesta ja korkeasta laadustaan tunnettu toimija, joka reagoi kurssilaisten ja yhteiskunnan tarpeisiin asiakaslähtöisesti yhteistyössä kunnan ja paikallisten toimijoiden kanssa. Puulan seutuopisto on elinikäisen oppimisen tukija vauvasta vaariin. Seutuopistossa, Joutsan kunnassa, aloitettiin työllisten kotoutumiskoulutus 3.2.2025 ja työvoiman ulkopuolisten kotoutumiskoulutus 2.10.2025.

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Monipuolinen ja laadukas kurssitarjonta				Toteutunut
Toimenpiteet	Kurssitoivekyselyt ja asiakaspalautekyselyt ja/tai -haastattelut, tilastot			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Osallistujamäärät				
Arvio	Joutsa 487, Kangasniemi 563, Toivakka 284.			
Tavoite: Kaikenikäisten hyvinvoinnin edistäminen				Toteutunut
Toimenpiteet	Kurssien tarjoaminen vauvasta vaariin, erityisesti nuoret ja ikääntyvät huomioiden.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Osallistujien ikäjakauma				
Arvio	Joutsa: 0-88 vuotta. Kangasniemi: 1-96 vuotta, Toivakka: 0-89 vuotta.			
Tavoite: Terveiden, mielenterveyden ja jaksamisen edistäminen				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Kurssitarjonnassa jokaisessa kunnassa on liikuntaa, terveyttä ja mielenterveyttä edistäviä luentoja ja ryhmiä			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Tilastot - Kurssien toteutuminen eri kunnissa				
Hyvinvoiva kuntalainen				
Arvio	Tanssi ja liikunta: Joutsa 22/29, Kangasniemi 30/40, Toivakka 16/29. Terveystieteidenhoito: Joutsa 2/4, Kangasniemi 1/4, Toivakka 5/5.			
Tavoite: Kurssien määrän lisääminen				Osittain toteutunut
Toimenpiteet	Suunnitellaan Joutsaan noin 120 kurssia (Kangasniemelle 150, Toivakkaan 70) Markkinoinnin ja tiedottamisen tehostaminen			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Kurssien määrä suhteessa suunniteltuihin kursseihin (Kangasniemi)				
Kurssien toteutumisprosentti suhteessa suunniteltuihin kursseihin (Kangasniemi)				
Kurssien määrä suhteessa suunniteltuihin kursseihin (Toivakka)				

Kurssien toteutumisprosentti suhteessa suunniteltuihin kursseihin (Toivakka)				
Arvio	Suunnitellut kurssit: Joutsa 132, Kangasniemi 188, Toivakka 82. Toteutuneet kurssit: Joutsa 92, Kangasniemi 133, Toivakka 50. Toteutumisprosentti: Joutsa 70%, Kangasniemi 71%, Toivakka 61%-			
Tavoite: Opetustunnit toteutetaan opiston toimintakuntien vahvistaman tilauksen mukaisesti.				Toteutunut
Toimenpiteet	Toteutetaan Joutsassa yhteensä 3600 opetustuntia, Kangasniemellä 4800 ja Toivakassa 2000.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toteutuneiden opetustuntien määrä (Kangasniemi)				
Toteutuneiden opetustuntien määrä (Toivakka)				
Arvio	Joutsa: 3 411, Kangasniemi: 4 231, Toivakka: 1 803.			
Tavoite: Kotoutumiskoulutus alkaa vuonna 2025. Koulutus viedään läpi opetussuunnitelman mukaisesti				Toteutunut
Toimenpiteet	Kotoutumiskoulutus järjestetään aluksi noin 15 henkilölle. Syksystä 2025 alkaen määrää voidaan nostaa tarpeen mukaan			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Opiskelijoiden määrä				
Opiskelijat saavuttavat kielitaidon B1.1				
Vuodessa noin 1100-1200 opetustuntia.				
Arvio	Kotoutumiskoulutus: B1.1. tason saavutti 6/8 opiskelijaa. Kotokoulutukset ja muut S2 koulutukset (ei VST) yhteensä 1 615 opt.			
Tavoite: Taiteen perusopetuksen suosio säilyy hyvänä. Taidekoulun toiminnan kehittäminen Joutsassa.				Toteutunut
Toimenpiteet	Oppilasmäärä lisääntyy ja suoritteita kertyy. Konsertteja ja näyttelyitä järjestetään myös virtuaalisesti.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Opintosuoritteiden määrä				
Musiikkikoulun konserttien ja taidekoulun näyttelyiden määrä.				
Arvio	Joutsa: konsertit 2 näyttelyt 1. Kangasniemi näyttelyt 1. Toivakka konsertit 2 näyttelyt 3.			

Kirjasto

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuhenkilö: Kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö Nina Kuikka

Toiminnan luonne: Kunnallisen kirjaston toiminnan luonne sisältää kirjallisuuden ja muiden aineistojen lainaamista, tietopalveluiden tarjoamista, tapahtumien ja näyttelyiden järjestämistä sekä tilojen tarjoamista yhteisön käyttöön.

Toiminnan kuvaus: Kirjasto on monipuolinen kulttuuritalo ja se toimii kulttuurin ja tiedon jakamisen yksikkönä.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Merkittäväntä oli kirjastotoiminnan supistuminen sekä henkilökunnan määrällä, palveluajalla että kirjaston pinta-alalla mitattuna. Kunnanvirastosta siirtyi pääkirjaston tiloihin te-toimisto, asiointipiste, maahanmuuttopalvelu ja seutuopiston toimisto.

Muuten kirjaston tunnusluvut kasvoivat: sekä lainaus että fyysinen kävijämäärä nousivat. Leivonmäellä kirjallainaus nousi edellisvuoteen verrattuna peräti 14 % ja koko kunnankirjaston kokonaislainaus nousi 3,4 %. Kirjastoissa oli yhteensä 48070 käyntiä, missä on 4,5 % kasvua. Lainajia oli 1266 henkilöä.

Leivonmäellä aloitettiin viikoittaiset kirjastovälitunnit koululaisille ja vastaanotto oli loistava: melkein kaikki

koululaiset käyttivät mahdollisuutta.

OKM:n avustuksella toteutettava hanke Teetä ja demokratiaa ehdittiin onneksi aloittaa ennen henkilöstömäärän supistamista – jatkossa suuritöisiä hankkeita ei todennäköisesti pystytä toteuttamaan.

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Yleisellä kirjastolla tulee olla riittävä ja osaava henkilöstö. Riittävyys määräytyy halutun palvelutason mukaan.				Ei toteutunut
Toimenpiteet	Eläköityvän henkilökunnan tilalle palkataan tarvittava määrä henkilöstöä.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Henkilökunnan määrä vuoden 2025 lopulla				
Arvio	Tavoite ei toteutunut ja kirjastossa oli vuoden lopussa 3 kokoaikaista työntekijää.			
Tavoite: Kirjaston molempien toimipisteiden palveluajat pyritään pitämään ennallaan				Ei toteutunut
Toimenpiteet	Palveluaukioloajat sopeutetaan työntekijämäärään			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Palveluaukiolotuntien määrä vuoden 2025 lopulla				
Arvio	Tavoite ei toteutunut, vaan palveluaikaa jouduttiin supistamaan merkittävästi: Leivonmäen lähikirjastosta lopetettiin yhden kokonaisen päivän palveluaika eli 6 h / vk ja pääkirjaston palveluaika väheni 9 h / vk.			
Tavoite: Hankerahoitus (OKM) tapahtumatuotantoon				Toteutunut
Toimenpiteet	Hankesuunnitelman mukaisen ohjelman järjestäminen aloitetaan syksyllä 2025			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Saadun avustuksen määrä				
Syksyllä 2025 toteutettujen tapahtumien määrä				
Arvio	Avustusta saatiin 10.000 e ja syksyllä järjestettiin 2 tapahtumaa. Vierailijoista Esko Valtaoja veti paikalle ennätysyleisön, 140 hlöä.			
Tavoite: Vuotuisia, vakiintuneita tapahtumia ja toimintamuotoja jatketaan henkilöstön määrän mukaisesti				Toteutunut
Toimenpiteet	Järjestetään tapahtumat ja jo testatut ja hyväksi todetut toimintamuodot			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Tapahtumien lukumäärä				
Osallistujien lukumäärä				
Arvio	Kaikki vakiintuneet tapahtumat ja toimintamuodot pystyttiin toteuttamaan. Saturalli 90 ja Perinneperikniikki 18 osallistujaa, kotipalvelu jatkui, samoin kirjavinkkaukset kouluille 156 oppilaalle. Leivonmäen kuukausittaisessa lukupiirissä kävi keskimäärin 7 hlöä.			
Tavoite: Keväällä 2025 pyritään tuottamaan tapahtumasarja Paikalliset tekijät 2.0: vieraisi kutsutaan joutsalaisia kirjailijoita, musiikintekijöitä ja taiteilijoita kertomaan ”miten minusta tuli minä”				Toteutunut
Toimenpiteet	Tapahtuma joka kuukausi, esittäytymässä 2–3 henkilöä kerrallaan			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Esittäytymässä käyneiden tekijöiden määrä				
Tapahtumien määrä				
Yleisön määrä				
Arvio	Tapahtumasarja järjestettiin ja tapahtumissa oli 4 kuukautena esittäytymässä yhteensä 7 tekijää. Yleisöä oli yhteensä 93 hlöä.			

Elokuvatoiminta

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuhenkilö: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Toiminnan luonne: Elokuvatoiminta keskittyy paikallisen kulttuuritarjonnan rikastuttamiseen ja elokuvataiteen edistämiseen.

Toiminnan kuvaus: Kino sisältää kunnan oman elokuvatoiminnan.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Joutsan Kinon toiminta edistää kulttuuria ja kuntalaisten hyvinvointia. Koneenkäyttäjille ja tekniikan vastaaville maksetaan palkkio esitettävien elokuvien mukaan, ja muut tehtävät, kuten lipunmyynti, hoidetaan talkoovoimin. Kinon vastaavan työtehtävät siirtyivät kulttuurisuunnittelijalle helmikuun alusta alkaen.

Katsojamäärä kasvoi edellisvuodesta, ja kävijöitä oli yhteensä 3 851. Ohjelmisto oli monipuolinen ja sisälsi kotimaista ja ulkomaalaista draamaa, dokumentteja, oopperaa, animaatioita, lyhytelokuvia sekä koko perheelle suunnattuja elokuvia. Kotimainen elokuva keräsi 72 % katsojista. Elokuva 100 litraa sahtia oli Kinon kunnallisen elokuvatoiminnan katsotuin elokuva yli 800 katsojalla. Koko perheelle sopivia elokuvia kävi katsomassa 946 henkeä.

Elokuvanäytöksiä järjestettiin pääsääntöisesti viikonloppuisin sekä tiistaisin iltapäivänäytöksinä. Tiedotuksessa hyödynnettiin lehtimainontaa, sosiaalista mediaa (Facebook ja Instagram) sekä maksuttomia tapahtumakalentereita. Yhteistyönäytöksiä ja -tapahtumia järjestettiin useita.

Yhteistyökumppaneina toimivat muun muassa Ilokuvafestivaali, Keski-Suomen Muistiliitto, Refugee Film Festival, palvelukeskus Helperi, Lyhytelokuvapäivä, Joutsan Palomiehet ry, Sysmän Kino, Mäntyharjun Kino, Joutsan kunnan nuorisotoimi, Joutsan kirjasto sekä Joutsan yhtenäiskoulu.

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Elokuvien näytöskohtaisen katsojamäärän pitäminen vähintään aiemmalla tasolla				Toteutunut
Toimenpiteet	Monikanavaisen viestinnän tehostaminen ja hyödyntäminen			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Katsojatilastot				
Arvio	Näytöskohtainen katsojamäärä nousi.			
Tavoite: Kiinnostava elokuvatarjonta				Toteutunut
Toimenpiteet	Ensi-iltojen hyödyntäminen. Kumppanuudet ohjelmiston suunnittelussa (eri ikäryhmät, seudullinen yhteistyö).			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Tilastot kävijöistä				
Toteutuneet näytökset ja tapahtumat				
Arvio	Tarjonta toteutui monipuolisesti. Kotimaisten elokuvien ensi-iltaesitykset olivat erityisen suosittuja.			
Tavoite: Laajojen käyttäjäryhmien tavoittaminen				Toteutunut
Toimenpiteet	Eri kohderyhmille suunnatut näytökset Tiedotus			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Kävijäseurannan tulokset				
Katsojatilastot				
Arvio	Eri katsojaryhmät huomioitiin alueellisen toimintatuen saamisen edellyttämällä tavalla.			

Tavoite: Elokuvatoiminnan saavutettavuuden parantaminen			Toteutunut	
Toimenpiteet	Elokvien tekstitysten ja kuvailutulkauksen toteutus			
	Näytökset erityisryhmille			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Kävijäseurannan tulokset				
Toteutetut saavutettavat näytökse				
Arvio	Näytöksiä järjestettiin erityisryhmille. Kotimaisten elokvien tekstitys kuulovammaisille toteutui osittain.			
Tavoite: Elokvakulttuurin edistäminen			Osittain toteutunut	
Toimenpiteet	Elokvakerho			
	Yhteistyö eri toimijoiden välillä			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toteutetut yhteistyötapahumat				
Kerhotoiminnan toteutuminen				
Arvio	Yhteistyötapahumia toteutettiin myös uusien toimijoiden kanssa. Elokvakerho toteutui osittain keväällä.			

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2024	TA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
1. Tunnusluvut					
Esitettävien elokvien lukumäärä	74	50	83	166,00%	33
Elokvänäyttäntöjä	130	130	140	107,69%	10
Elokvissa kävijöitä	3 289	3 000	3 851	128,37%	851
Keskimäärin kävijöitä/näytäntö	25	23	28	121,74%	5

Muu opetus- ja kulttuuritoimi

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö: Kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö Nina Kuikka

Toiminnan luonne: Muu opetus- ja kulttuuritoimi keskittyy monipuolisten kulttuuritapahtumien järjestämiseen ja paikallisen kulttuuriperinnön vaalimiseen.

Toiminnan kuvaus: Kulttuuritoimi sisältää toiminnan henkilöstömenoja sekä kulttuuriavustuksia.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Vuoden huomattavin teema oli monipuolinen yhteistyö eri tahojen kanssa:

Yhteistyötä tehtiin etenkin Keski-Suomen liiton Kulttuuritasku-hankkeen hengessä, vaikka hanke sinällään loppuikin: Joutsasta tehtiin retki Muurameen teatteriesitykseen ja Muuramesta käytiin tutustumassa Joutsan kulttuuritarjontaan. Keski-Suomen liiton kanssa Joutsassa järjestetty maakunnallinen Kulttuurifoorumi oli huomattava tapahtuma.

Muita yhteistyökumppaneita olivat:

-Ilokvafestivaali Kinossa, elokvamusiiikin konsertti kirjastossa

-hyvinvointikoordinaattorin ja kulttuurisuunnittelijan keväiset, viikoittaiset, kaikille avoimet tuokiot eri teemoilla

-Keski-Suomen museon järjestämä Jousitie-kävely

Osallistavasta budjetista ohjattiin osa kulttuuritoimeen, ja sillä hankittiin sirkustyöpajat koko perheelle Joutsassa

ja Leivonmäellä; avustettiin Luovan tilan käynnistyksessä hankkimalla kalusteita ja materiaaleja; hankittiin kirjastoon erikielistä lastenkirjallisuutta ja lankoja kielikahvilaan /käsityökerhoon.

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Vuotuisia, vakiintuneita käytäntöjä jatketaan: Kulttuurikyyti, itsenäisyysjuhla, veteraanipäivä				Toteutunut
Toimenpiteet	Itsenäisyysjuhla on 2025 perinteinen eli on juhlapuhuja ja erilaista ohjelmaa.			
	Kulttuurikyyti toteutetaan Joutsassa tai muussa lähikohteessa.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Toimintojen toteutuminen				
Arvio	Kulttuurikyyti vei ensimmäistä kertaa kuntarajojen yli. Tämä kyyti jäi viimeiseksi kirjaston supistuneen henkilöstömäärän takia.			
Tavoite: Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuminen				Toteutunut
Toimenpiteet	Kulttuuritoimi järjestää alkuvuoden työpajat tms.,muuten järjestelyt ja kustannukset kuuluvat varhaiskasvatukselle ja kouluille.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Työpajojen määrä				
Työpajoihin osallistuvien määrä				
Arvio	Työpajoja järjestettiin 9 kpl ja niihin osallistuivat suunnitelman mukaisesti kaikki kohdeluokat. Kulttuurikasvatussuunnitelmaa päivitettiin yhdessä Joutsan apulaisrehtorin ja Leivonmäen koulunjohtajan kanssa.			
Tavoite: Kulttuurityöryhmän toiminta jatkuu myös kuntavaalien jälkeen				Toteutunut
Toimenpiteet	Vaalien jälkeen eri tahot esittävät ryhmään edustajan			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Työryhmän toiminnan jatkuvuus				
Kokousten määrä				
Osallistujien määrä				
Arvio	Työryhmän toiminta lopetettiin ja perustettiin pienempi ydinryhmä, johon kuuluivat hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan puheenjohtaja, kulttuurisuunnittelija ja kirjasto- ja kulttuuritoimen päällikkö.			
Tavoite: Kulttuuritoiminnan vakiinnuttaminen esim. kumppanuussopimuksella				Ei toteutunut
Toimenpiteet	Rahoittajana muutkin tahot kuin kulttuuritoimi, esim. kuntamarkkinointi			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Avustus, mahdollinen solmittu sopimus				
Arvio	Ei toteutunut.			
Tavoite: Kulttuurisuunnittelijan toimen jatkuminen osa-aikaisena				Toteutunut
Toimenpiteet	Henkilön rekrytointi			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Jatkuuko kulttuurisuunnittelijan toimi				
Arvio	Toimi jatkui 80 %:n työajalla			

Vapaa-aikatoimi

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuhenkilö: Vapaa-aikatoimen päällikkö Kari Kosunen

Toiminnan luonne: Vapaa-aikatoimi järjestää monipuolista toimintaa, joka edistää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

Toiminnan kuvaus: Vapaa-aikatoimi sisältää liikuntatoimen, liikuntaneuvonnan, liikuntahallin, uimahallin, muut sisä- ja ulkoliikunta-alueet, nuorisotoimen, etsivä nuorisotyön, nuorisovaltuustotoiminnan ja nuorisotilatoiminnan.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Vapaa-aikatoimi suunnittelee, kehittää ja tukee kunnassa harrastettavaa liikunta- ja nuorisotoimintaa. Tavoitteena on turvata kuntalaisille mahdollisimman monipuolinen liikunta- ja nuorisotoimen harrastustarjonta sekä kaikki ikäluokat huomioiva palveluverkosto.

Liikuntatoimi

Vapaa-aikatoimen yhdistysavustuksia jaettiin liikuntaseuroille yhteensä 31000 euroa. Kuntoliikunnan suurimmat tapahtumat olivat matalankynnyksen liikuntaryhmät Joutsassa ja Leivonmäellä sekä Leivonmäen uimahallin uinti- ja vesivoimistelutoiminnot kevätkaudella.

Leivonmäen uimahalli oli avoinna 21.1.2025–18.12.2025 16 tuntia viikossa, kesäajan halli oli suljettu. Joutsan kunnan kuntosali ja Leivonmäen uimahallin maksuttomat kuntosalit olivat avoinna arkisin klo 7–21.30 ja viikonloppuisin klo 7–20. Kunnan kuntosalit arvioitiin vuoden aikana toteutetussa hyvinvointikyselyssä tärkeimmäksi kunnalliseksi vapaa-ajan palveluksi.

Joutsan liikuntahallin käyttöaste oli hyvä. Halli on arkisin koululaisryhmien käytössä aamu- ja iltapäivät ja illan klo 16.00–21.30 vuorot pääsääntöisesti liikuntaseurojen käytössä. Viikonloppuvuoroilla hallissa järjestettiin turnauksia/otteluita, jonka lisäksi vuoroja käytettiin myös normaaleina vakiovuoroina.

Liikettä niveliin -hankkeen päätyttyä on jatkettu liikuntaneuvontaa ja suosittuja matalankynnyksen liikuntaryhmiä.

Leivonmäen uimahallilla toimi kahdeksan vesivoimistelun viikkoryhmää, joista kuusi oli tarkoitettu ikäihmisille ja kaksi ryhmää työikäisille, lisäksi käytettävissä oli kaksi aamun vesijuoksuvuoroa, sekä virtuaalivesijumppa liikuntapalvelu.

Joutsassa ja Leivonmäellä toimivat Liikettä niveliin -liikuntaryhmät sekä kuntosaliryhmät, lisäksi liikuntahallilla oli kerran viikossa Vahvista ja venytä- liikuntaryhmä Kesäaikana uimalassa järjestettiin järviympäystä sekä perheuintiohjausta. Joutsan uimalan kesäaikaista käyttöä valvoi kaksi aluevalvojaa.

Nuorisotoimi

Kesäleirit järjestettiin yhdessä seurakunnan ja Toivakan-Joutsan 4H yhdistyksen kanssa Vallaspellon entisellä koululla. Joutsan Nuorisovaltuuston kanssa tehtiin yhteistyötä nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi Joutsassa. Nuorisokahvila oli avoinna kesäaikaa lukuun ottamatta 13 h /viikko. Nuorisokahvila joutui siirtymään kesän jälkeen väistötiloihin Hyvinvointituvalle. Tila kalustettiin ja se avautui 25.8.2025.

Joutsan Etsivä nuorisotyö -hanke sai Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta avustusta. Etsivä nuorisotyön hanke toimi ajalla 1.11.2024–31.10.2025 ja jatkohanke alkoi 1.11.2025. Työ on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi tehtävää työtä. Kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat, jotka ovat vailla koulutusta, työpaikkaa tai ovat vaarassa syrjäytyä. Luhangan kunnan kanssa tehtiin sopimus Joutsan etsivä nuorisotyöntekijän työpanoksesta Luhangassa.

Retkitoimintaan järjestettiin talvilomalla lasketteluretki Tahkolle ja syyslomalla Tampereen Särkänniemenkarmiviin karnevaaleihin. Koulunuorisotyötä tehtiin osa-aikaisen työntekijän toimesta Yhtenäiskoululla.

Yhdistysavustuksia jaettiin nuorisojärjestöille yhteensä 9 000 €.

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen liikunnan avulla.				Toteutunut
Toimenpiteet	Järjestetään liikuntaneuvontaa ja monipuolista terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntatoimintaa.			
	Liikuntapaikat pidetään maksuttomina tai edullisina käyttää.			
	Luontoliikuntapaikkojen kehittäminen			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Liikuntapaikkojen ja tapahtumien kävijämäärät				

Luontoliikuntapaikat liikuntapaikkarekisterin kautta karttapalveluun				
Arvio	Liikuntapaikat on pidetty maksuttomina tai edullisina käyttää. Liikuntaneuvonta on toteutunut, samoin monipuolinen matalankynnyksen ryhmätoiminta. Lipakseen on lisätty liikuntapaikkoja.			
Tavoite: Nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen.				Toteutunut
Toimenpiteet	Koulunuorisotyö toiminta.			
	Nuorten kuuleminen nuorisotapahtumissa, kouluilla ja nuorisotiloilla.			
	Uuden nuorisovaltuuston valitseminen. Edustajien nimeäminen valtuustoon, lautakuntiin ja K-S nuorisovaltuustoon.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Nuorisovaltuusto on valittu ja nimetty edustajat lautakuntiin ja muihin toimielimiin.				
Koulunuorisotyöntekijä toimii kouluilla				
Arvio	Nuorisovaltuusto on valittu ja nimetty edustajat toimielimiin			
Tavoite: Etsivä nuorisotyö tarjotaan ohjausta ja tukea koulutuksen tai työelämän ulkopuolella oleville nuorille sekä autetaan heitä arjen haasteissa.				Toteutunut
Toimenpiteet	Hankehakemus etsivänuorisotyöhön.			
	Pienryhmätoimintaa järjestetään nuorten tarpeiden mukaan.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Hankehakemus/avustuspäämäärä				
Etsivänuorisotyön asiakasmäärä				
Arvio	Hankehakemus on tehty ja avustuspäämäärä myönnetty. Asiakasmäärät on raportoitu.			

Joukkoliikenne

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuhenkilö: Hyvinvointi- ja sivistysjohtaja Mika Sirkka

Toiminnan luonne: Järjestää yhteistyössä joukkoliikenteen palveluja kunnan asukkaille.

Toiminnan kuvaus: Joukkoliikenteen tarkoitus on varmistaa yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa toimivat joukkoliikennevuorot, järjestää asiointiliikennettä sekä hyödyntää kunnan kuljetuspalveluja osana joukkoliikennettä.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Joukkoliikenteen palvelualueella varmistettiin yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa toimivat joukkoliikennevuorot, järjestettiin asiointiliikennettä sekä hyödynnettiin kunnan kuljetuspalveluja osana joukkoliikennettä.

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Saadaan säilytettyä ELY:n joukkoliikenteen linjat ja jatkaa asiointiliikenteen rakentamista asiakaslähtöisyyden näkökulmasta				Toteutunut
Toimenpiteet	Jatketaan aktiivista asiointiliikenteen käyttäjien kartoittamista ja reagoidaan muutoksiin mahdollisimman nopeasti			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Asiointiliikenne toimii asiakaslähtöisesti ja reagoi nopeasti muutoksiin. ELY:n joukkoliikenteen linjat säilyvät				
Arvio	ELY:n vuorot on saatu säilytettyä ennallaan. Asiointiliikenteen reitit on säilyneet ennallaan ja kasvaneen käyttäjämäärän takia joidenkin päivien reittejä on eriytetty loppuvuodesta 2025 vastaamaan paremmin käyttäjien tarpeita.			

Hyvinvointityö

Toimiala:

Vastuuhenkilö: Hyvinvointikoordinaattori Johanna Pajunen

Toiminnan luonne: Joutsan kunnan hyvinvointityö keskittyy asukkaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen sekä tarjoamaan tietoa päätöksenteon pohjaksi.

Toiminnan kuvaus: Joutsan kunnan hallintosäännön mukaan hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää kunnan vastuulla olevasta poikkihallinnollisesta hyvinvointityöstä ja yhteistyöstä hyvinvointialueelle siltä osin. Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön kustannukset: hyvinvointikoordinaattorin palkkakustannukset, vanhus- ja vammaisneuvoston ja hyvinvointityöryhmän kokouspalkkiot, matkakorvaukset ja muut toimintaan liittyvät kulut.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Tavoitteet vuodelle 2025				
Tavoite: Hyvinvointisuunnitelmatyö ja siihen liittyvä raportointi osaksi kunnan strategiatyötä ja talouden suunnittelua				Toteutunut
Toimenpiteet	Aikataulujen yhteensovittaminen			
	Yhteistyö eri osastojen kanssa jo suunnitelma laadittaessa			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Sovitun aikataulun mukaan käsiteltyt raportit				
Arvio	Hyvinvointisuunnitelmaa ei laadittu vuonna 2025, mutta vuodelle 2026 sovittu aikataulu. Vuosiraporttia ei pystytty laatimaan alkuvuodesta, koska indikaattoritietoja ei ole vielä saatavilla. Raportti julkaistaan viimeistään tilinpäätöksen kanssa samassa aikataulussa			
Tavoite: Hyvinvointityön vaikuttavuuden lisääminen paikallisesti. Hyvinvointityön vaikuttavuuden lisääminen alueellisesti.				Toteutunut
Toimenpiteet	Hva:n ja kuntien yhteinen aikataulu hyvinvointikertomustyön laadintaan ja raportointiin.			
	Painopisteiden valinta hyvinvointisuunnitelmaa laadittaessa			
	Yhteisen tietovarannon hyödyntäminen			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Painopisteitä tukevien toimintojen ja tapahtumien toteutuminen				
Vuosikellon laatiminen				
Verkostoyhteistyöhön osallistuminen				
Kuntakortti				
Arvio	Painopisteet valittu vuonna 2026 laadittavaan uuteen suunnitelmaan. Suunnitelman, vuosiraportin ja hyvinvointikyselyn osalta laadittu vuosikello. Aktiivinen osallistuminen verkostoihin sekä valtakunnallisesti että alueellisesti.			
Tavoite: Hyvinvointituvan kehittäminen				Toteutunut
Toimenpiteet	Kehittämistyön käsittely vanhus- ja vammaisneuvostossa ja kumppanuuspöydässä			
	Laaditaan vaikutusten ennakkoarviointi			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Ennakkoarvioinnin tulokset				
Hankehakemus				

Arvio	Hyvinvointituvan kehittäminen jätettiin tauolle odottamaan kunnan tiloihin liittyviä ratkaisuja. Tällä hetkellä Hyvinvointituvalle toimii Nuorisokahvila.			
Tavoite: Uudet tavoitteet ja mittari hyvinvoinnin- ja terveydenedistämistyölle			Toteutunut	
Toimenpiteet	Hyvinvointisuunnitelman päivittäminen valtuustokaudelle 2025–2029 yhteistyössä eri osastojen kanssa			
	Hyvinvointisuunnitelman, ehkäisevän suunnitelman ja esteettömyyssuunnitelman yhdistäminen			
Mittarit		Lähtö	Tavoite	Toteuma
Uuden suunnitelman hyväksyminen valtuustossa syksyllä 2025				
Arvio	Uusi hyvinvointisuunnitelma laaditaan vasta 2026, jotta strategia ja suunnitelma ovat linjassa toistensa kanssa. Tavoitteena on viedä uusi suunnitelma valtuustolle maaliskuussa 2026.			

Ravintohuolto

Toimiala: Opetus- ja kulttuuritoimi

Vastuhenkilö: Ravitsemushuollon päällikkö Anna-Mari Lahtinen

Toiminnan luonne: Ravintohuolto keskittyy ruokapalveluiden tuottamiseen ja jakeluun.

Toiminnan kuvaus: Ravintohuollon palveluja tuotetaan koulukeskuksen keittiössä.

Koulukeskuksen keittiössä suunnitellaan, valmistetaan ja laitetaan tarjolle varhaiskasvatuksen- ja kouluruokailusuositusten mukaisia ateriakokonaisuuksia asiakkaiden eri ikäkaudet ja erityisruokavaliot huomioiden.

Toimintakatsaus 1–12/2025

Asiakastytytyväisyyttä kartoitettiin kyselyllä kevät- ja syyslukukauden aikana, tarkkailemalla ruokamenekkiä ja -hävikkiä sekä kuuntelemalla asiakkaiden toiveita. Toiveruokapäiviä ja toiveruokaviikko järjestettiin yhteistyössä oppilaskunnan kanssa. Juhlapyhät huomioitiin ruokalistalla. Joutsan yhtenäiskoulun viidennen ja kuudennen luokkien oppilaat pääsivät tutustumaan keittiön toimintaan TET-vartin muodossa. Lukion oppilaiden kanssa tehtiin yhteistyötä mm. Vanhojen päivän ruokailun suunnittelussa ja valmistamisessa. Tuotteita toimitettiin keittiöstä myös yläkoulun välituntikahvilaan sekä kotitalousopetukseen. Makuraati kokoontui kerran syyslukukauden aikana. Osallistujina oppilaiden edustajia, koulujen-, varhaiskasvatuksen- ja vanhempainseurakunnan edustajat, hyvinvointi- ja sivistysjohtaja, terveydenhoitaja ja keittiön edustaja. Tapaamisessa käytiin läpi ajankohtaisia ruokailuun liittyviä aiheita.

Asiakaskunnan määrässä oli pientä vaihtelua vuoden mittaan, johtuen mm. valmistavan opetuksen oppilaiden sekä varhaiskasvatuksen lapsimäärien muutoksista. Henkilökohtaiset ruokavaliot ovat lisääntyneet asiakaskunnassa, ja aiheuttivat työpainetta ruuanvalmistuksessa. Raaka-aineiden hinnankorotukset olivat maltillisia vuoden 2025 aikana.

Maaliskuussa 2025 siirtyi eläkkeelle yksi ravitsemistyöntekijä. Syyskuussa 2024 keittiössä aloitti palkkatukeen oikeutettu oppisopimusopiskelija, joka valmistui syyskuussa 2025 suurtalouskokiksi. Valmistumisen jälkeen hänen työsuhteensa vakinaistettiin. Keittiössä työskenteli neljä ravitsemistyöntekijää, 50% työpanoksella laitoshuollon työntekijä astiahuollossa sekä ravitsemushuollon päällikkö.

Ravitsemuspäällikkö osallistui yhdessä hyvinvointikoordinaattorin kanssa Keski-Suomen alueellisen ravitsemustöryhmän sekä ruokakasvatusverkoston toimintaan.

Kesän 2025 aikana keittiöön asennettiin teknisen toimen hankintana uusi astianpesukone, keittopata, yhdistelmäuuni ja induktioliesi. Remontin ajan toiminta oli Koivukummun keittiön tiloissa. Laitekannan uudistaminen turvaa keittiön toimintavarmuutta ja mahdollistaa työtapojen kehittämisen.

Tuotekuvaukset

Ateriat = suoritteet

Suoritteet ovat eri toimipisteissä erikokoisia ja koostumukseltaan erilaisia. Esim. koulukeskuksen lämmin ruoka, salaatti, juoma ja leipä -> alakoululaisilla 0,5 suoritetta ja yläkoululaisilla ja lukiolaisilla = 1 suorite.

Varhaiskasvatuksen lämmin lounas, sekä aamu- ja välipalan raaka-aineet = 1suorite. Kuljetus ei sisälly aterian hintaan.

Koulukeskuksen keittiö

Koulukeskuksen keittiössä valmistetaan ja tarjoillaan kouluaterioita Esikoiden, Joutsan Yhtenäiskoulun ja lukion oppilaille sekä henkilökunnalle. Ruokasalissa ruokailee päivittäin noin 400 asiakasta. Yhtenäiskoulun oppilaille tarjotaan päivittäin myös välipalaa, jonka kustannukset sisältyvät kouluruuan hintaan. Lukion liikuntavalmennukseen osallistuville tarjotaan aamupala kahdesti viikossa.

Lämmintä lounasruokaa lisäkkeineen toimitetaan Kurkiauran koululle, sekä varhaiskasvatuksen toimipaikkoihin päiväkotit Taikametsään ja Koivukumpuun sekä ryhmäperhepäiväkotit Keltasirkkuun ja Koskikaraan. Lämmintä lounasruokaa valmistetaan päivittäin yhteensä n. 500 annosta. Lounasruuan lisäksi toimitetaan tilauksien mukaisesti aamupala- ja välipalatarpeita varhaiskasvatuksen toimipisteisiin sekä iltapäiväkerhoihin Joutsan Yhtenäiskoululle ja Kurkiauran koululle. Ruokailuvälineiden, tarjoiluastioiden ja kuljetuskaluston astiahuolto tapahtuu keskitetysti keittiöllä.

Kesäkuussa valmistetaan varhaiskasvatuksen lounaiden lisäksi koulun kesäkerholaisille lounasruoka sekä toimitetaan välipalatarpeet. Loma-aikoina keittiössä työskentelee yksi henkilö. Loma-aikojen varallaolosta on tehty paikallinen sopimus. Varallaolojärjestely turvaa toiminnan jatkumisen, mikäli työvuorossa oleva henkilö on estynyt.